UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum Codicem Iustinianeum locupletißimus

... In Qvartvm Et Qvintvm Codicis Libr. Praelectiones / Additionibvs Philippi Decii ...

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Secundis nuptijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-95990

Visual Library

¶Si quacunque perditus poteſtate, vel ad eum pertinentes, ad ſuppoſitarum iuriſdictioni ſue aſpirare tentauerint nuptias. Titu.vij.

¶In gloſſ.rubrice.ibi loquitur in officio publico authoritate, ⁊ priuato vtilitate, hic loquitur in officio publico authoritate et vtilitate.

1 ☞Condemnatus occaſione officij, non poteſt ad idem officium iterato aſſumi.
2 Iniuria vni facta, cenſetur facta toti generi.
3 Iudex ordinarius non poteſt recuſari.
4 Epiſcopus, licet ſit ſuſceptus, tamen eius vicarius non poteſt recuſari.
5 Appellans ſubmittens ſe preſtationi iudicis, dicitur appellare.

¶Lex vnica.

SI quis ordinaria. Sub pretextu iuriſdictionis vel officij coges ad matrimoniuz, punitur. ⁊ fit ad illud officium inhabilis, ⁊ ſuſpect⁹ in cauſis ſuis ⁊ ſuorū.h.d.iſta.l. ¶In tex.ibi,
1 non peregeit, ſcilicet iure impediēte. †In tex.
ibi, vſurpare.no.qđ ſemel cōdemnatus occaſione officij.non pt ad idē officiū aſſumi iterato. Iſta lex poteſt allegari pro ⁊ ꝯtra. In tex. ibi, pena. ⁊ hoc verū: alias nō eſt verū regulariter: vt.ſ.de dignita.l.iudices.li.xij.C.de ſuſce, ⁊ archa.l.ſi quis.lib.x.facit.ff.de ſuſpec.tu.l.iij.
§.queri. In tex.ibi, habitare.no. caſum in quo
2 quis expellitur de ciuitate per bienniū. †In
tex.ibi, domo.no.totū genus eximi ratiōe vni⁹ de domo, ⁊ qđ iniuria vni facta, vr̄ facta toti generi.qđ dic vt no.in.l.lex cornelia.in prin.ff. de iiur.facit ꝙ no.Cy.de epiſ.⁊ cle.l.raptores. in fi.⁊ quod no. Iaco.de are.de excu.tuto.l.di
3 ximus. †Inter.ibi, euitare. not. caſum in quo iudex ordinarius recuſatur, ⁊ idē eſt generaliter vbicūꝗ inimicitia capitalis opponit.facit ff.de arbit,l.nō diſtinguemus.§.cū quidā.alias Iudex ordinarius nō pōt recuſari generaliter de iure ciuili, ⁊ predicta recuſatio nō habet locum in criminali, ſicut in ciuili, vt patet hic.
4 †In text.ibi, vicario.not.arg.qđ licet epiſcopus ſit ſuſpectus: tn̄ eius vicarius non poſſit ſit recuſari: quia ſuſpitio afficit perſonaz, ⁊ nō iuriſdictionem.ideo licet idem ſit tribunal: qꝛ perſona nō eſt eadē nō porrigitur cauſa recuſationis. In tex.ibi, ordinarius.no.qđ excluſo vicario ratione ſuſpitionis, cognoſcit ordina-
5 tius.qđ no. †In tex.ibi, tuitio.ar. pro appellantibus, qui dicūt ſubmitto me preſtationi talis iudicis. Nam illa verba habentur loco appellationis ſm do. Ray.de for.

a ¶Vide qđ de hoc dico in cōſil.ccxx. incipiente proponitur in.j.col.verſic.circa primā in iij.volu. Et adde ſi vis Ange. in auth.de nup. §.ſi autem tutelam. ⁊ Paul.de caſtr.in conſil.cclxij. Philip.Decius.

¶Si nuptie ex reſcripto petantur. Titu.viij.

¶Lex prima.

QUidam. Indebite nuptie per reſcriptum nequeunt impetrari, nec etiā permiſſe poſſunt in reſcripto inhiberi.hoc dicit.iſta lex. ſed iſta poſt illam debet ſignari.s.in rubr. In glo.rubrice ibi valerent. ⁊ tunc eſt exemplum, ſi quis impetrat aliquam in vxorem, vel qđ compellatur ſibi nubere. ⁊ dic quod aut reſcriptum eſt preceptorium, ⁊ nō valet, aut diſpenſatorium ⁊ tunc aut contra ius ciuile, ⁊ valet: aut contra ius diuinum, naturale, vel gentiuz: ⁊ non valet ſm Iac.de are.de iure canonico dic vt.c.literas.de reſti.ſpo.

1 ☞Petitio, vbi denegatur, non tenet conceſſio.

¶Lex ſecunda.

NEfandiſſimum. Non tenet cōceſſio rei phibite impetrare.hoc dicit.iſta.l. In tex.ibi, in terminatione.not. iſtud verbū.
1 †In tex.ibi, petitio.no.quod vbi denegatur petitio, nō tenet conceſſio. ⁊ licet ibi loquatur in libello precum: idem tamen videtur in libello conuentionali.

¶De ſecundis nuptijs. Tit.ix.

1 ☞Nubere, non eſt delictum.
2 Agnationi vel cognatiōi alicui⁹ delatū, cēſetur deferri gradatim.4.
3 Heres ſolus inſtitutus, qui ſolidum capere non poteſt, inſolidum eſt heres.
5 Pene introducte ſolo odio mulierum ſunt ſublate, ſed non ille que ſunt introducte in fauorem filiorum.

¶Lex prima.

SI qua mulier. Mulier que nubit itra annum luctus, efficitur infamis: ſecundo viro non pōt dare, vel relinquere vltra tertiam ſuorum bonorum. efficitur incapax omniū relictorum: perdit omnia que meruit a priore marito, nec ſuccedit abinteſtato niſi vſꝗ ad certuz gradum.h.d. Et breuiter ponit quinꝗ penas nubētis intra tempora luctus. In tex.ibi.dotē. no.hoc dictum de dote. In tex.ibi, tertiam.ergo tertiā poteſt ſibi relinquere, ⁊ teſtari. ⁊ ſic eſt hic expreſſum ꝙ infamis poteſt facere te
1 ſtamentū. ⁊ ad hoc ſemper alle.d.Bar.hanc.l. †In tex.ibi, hec nāꝗ ſ.relicta tali mulieri indigne. In tex.ibi, ne in his.no. rationem qđ quis eſt indignus propter malos mores, propter delictum: qꝛ non eſt delictum nubere: illud qđ ei aufertur non applicatur fiſco, ſed dignis ſucceſſoribus, vel dic ꝙ hic ſpeciale, vel dic ꝙ ideo eſt: qꝛ repellitur ipſo iure. vn̄ nō accepit, nec capit: vt no.j.de his qui.vt idi.l. hereditas. ⁊ .j.de fideicom.l.eam quam.in gl.hoc indubitanter. In tex.
2 ibi, gradū.enumera iſtas decem perſonas: vt in gl. †In tex.ibi, ſeruatis.no.hūc tex.ꝙ illud qđ defert agnationi, vel cognatiōi alicui⁹, intelligitur deferri gradatim.qđ eſt not. In gl.nec etiam inter viuos. Sed op.de gl.ſeq.que dt ꝙ phibitio circa relicta, nō cōprehēdit cōtract⁹. Sol.iſta gl.eſt vera de cōtractib⁹ meris, q nō deſiderāt cōfirmationē ex morte.iſta ē vera de donatione inter ꝯiuges: qꝛ ſapit vim relicti ſm Cy.ex quo no.habes, vtrū nō capax relicti, ſit ēt nō capax cōtractus gratuiti: ſed ex ꝯctu oneroſo: dic vt no.ff.de pba.l.qui te-
3 ſtamentū. ⁊ tene mēti ſemper. ¶†In ea.gl.ibi, ſm Io.hoc eſt not. dignū, ꝙ ille qui nō pōt ſolidū capere, ſi ſolus inſtituatur, ſit hrs inſolidū.ſecus in alio relicti titulo. ⁊ eſt ratio.ne teſtator ſit pro parte teſtatus, ⁊ pro parte inteſtatus.qđ tene mēti ⁊ not. In gl.no.idem forte. No.qđ leges penales ⁊ phibitorie q̄ loquunt̄ de vltimis volū
4 tatibus non pertinent ad contractus. ¶†In gl.vt primo.facit ad ſtatuta ciuitatum.que deferunt ſucceſſiones ſub nomine collectiuo agnatis, vel cognatis, vt intelligantur deferre gradatim, ⁊ non ſimul omnibus.qđ eſt nata. ⁊ ad hoc ſepius audiui allegare iſtam gl. Florentie: propter quoddam ſtatutum eorum. ¶In gl j.cap.in fin. no.quod illud quod aufertur ab indigno, ſeu non capace, non applicatur fiſco, ſi indignus habeat vulgarem ſubſtitutum.quod eſt not. dignum. Sed Ia.Butr. ⁊ Cy.dicunt ꝙ in.§.pro ſecundo, inſtitutus non erat heres.ſed hic eſt heres, licet indignus. ⁊ ideo expirat ſubſtitutio vulgaris ſecūdum eos.ad quod facit qđ no.s.in gl.nec etiā.
5 ¶†In gl.quando emancipate.ibi, rū.non aliter.no.s.de infa.l.de-
a creto. ⁊ .ff.de infa.l.liberorū.§.notatur.ſed Inn.⁹ dicit ꝙ mere pene q̄ ſunt introducte ſolo odio mulieris, ſunt ſublate.ſꝫ pene q ſunt introducte in fauorē: vt.j.e.l. femine.ille nō ſunt ſublate. ⁊ idem tenet Hoſt.in.c.ſi.extra de ſec.nup.d. Ray. de for.dicit ſe conſuluiſſe vna cum Ia.But. ⁊ Pau.de leaza. ꝙ ſi mulier iſta feſtinauerit, ꝙ timeatur ſanguinis perturbatio.tunc facit contra ſolam ordinationē iuris ciuilis: ⁊ tunc mere pene ſunt ſublate propter dictum Apoſtoli: qꝛ eo ipſo ꝙ Apoſtolus permittit, penam remouet: qꝛ actui permiſſo non debet imponi pena.quod videtur ſatis equum.

¶Authentica.

EIſdem penis. In text.ibi, indubitatū.innuit quod in dubio credit̄ ſoboles eſſe genita ex matrimonio.hanc queſtionē diſputauit Iaco.de Bel.

¶Lex ſecunda.

SI qua ex feminis. Omnia q̄ meruit a priore marito vxor, amittit ſi nubit intra tēp⁹ luctus.h.d. ¶In gl.p ſententiam.hāc gl, tene. ⁊ no.in meis penis, ꝙ nō iſligūtur ipſo iure: ſed pene que ſunt mixte: vt puiſio filiorū, ipſo iure infligūtur: vt.j.eo

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

vt.ȷ.eo.l.femine.loquoꝛ de pena ꝑditionis:nõ de pena priuationis, ſeu inhabilitatis:qꝛ ille ipſo iure:vt.l.j.§.eo.ti.In glo.ea.ibi, nimia feſtinantia,que eſt euidens maloꝛum moꝛum argumentum.

¶Lex tertia.

FEmine que. Iſta lex diuidit principaliter in duas partes:qꝛ pꝛimo ponit de pena tranſeuntiũ ad ſecunda vota quoad bona eiſdẽ donata,vel relicta a viro ꝑmoꝛtuo.Scdõ ponit de pena circa eadẽ bona quoad ſucceſſionem liberoꝛum illius matrimonij. ſecunda ibi,illud.¶Continuatur ad pꝛecedentia in hunc modũ.Dictũ eſt ſupꝛa de pena mulieris nubẽtis intra tẽpus luctus. reſtabat videre de pena mulieris nubẽtis poſt tẽpus luct⁹.¶Pꝛemitte ad euidentiam.qđ pena que imponitur mulieri poſt tempus luctus,nõ habet locum niſi ex pꝛeambulo immediate matrimonio extẽt liberi. Scdõ,ꝙ non habet locum niſi quoad bona peruenientia a coniuge pꝛemoꝛiente.quoad alia bona que extrinſecus obueniunt,nõ eſt tractandum de pena ſecundo nubentium.⁊.h.d.¶Mulier tranſiẽs ad ſcđa vota poſt tempus luctus, liberis ex pꝛeambulo matrimonio exiſtentibus,tam lucra nuptialia quam quelibet alia a marito pꝛocedentia perdit quoad effectũ dominij,⁊ nõ põt amodo de his bonis teſtari,nec alienare niſi in ipſos liberos omnes,vel quoſdã,quos duxerit eligendos.h.d.pꝛima pars huius legis.Itẽ nota.quod iſte pene non vendicant ſibi locum niſi in titulis lucratiuis:non in titulis mere oneroſis puta ſi mulier emiſſet aliquid a marito, vel permutaſſet ſecũ:iſti contractus bene valent inter virũ ⁊ vxoꝛem. ⁊ nõ habẽt locũ pene facit de lib.leg.l.aurelius.in fi.¶Item no.qđ vbi vir contrariũ diſpoſuiſſet ſimpliciter,iſte pene ceſſant.Idẽ etiã ſi per pactum fuiſſet diſpoſitũ contrarium.puta quia pactum vel teſtamẽtũ diceret ꝙ iſta lucra durarent firma,etiã poſt ſcđa vota.⁊ de hoc eſt tex.no.⁊ gl.oꝛ.in auth.de nup.§.diſponat.coll.iiij.⁊ diligẽter reſpice teſtamẽta maritoꝛũ.¶Aut eñ mariti relinquũtur vxoꝛibus ſimpliciter:⁊ tunc obtinent iſte leges.¶Aut quãdiu nõ nupſerint. tũc loquitur qđ habuiſti in.l.fi.de indi.vidui.qꝛ tunc nõ inducitur priuatio per legẽ,ſed per foꝛmã teſtamenti ⁊ ceſſant iſte leges.¶Aut maritus relinquit vxoꝛi ſi ſecũdo nupſerit,ſicut multi faciũt:⁊ tũc ſcđo nubendo,non patitur aliquam penam in iſto relicto:vt in.§. diſponat.quod eſt no.Item no.qđ quando mulier que ſecundo nubit nõ habet ex illo matrimonio pꝛolem,non habẽt locũ pene:licet ibi ille vir haberet liberos ex pꝛeãbula vxoꝛe:vt in.l.pꝛox.¶In tex.ibi,nuptias.filioꝛũ affectiõe deſerta:vt.ff.de cõdi.⁊ demõ.l.ſed ſi hoc. §.fi. ⁊.ȷ.de admi.tu.in.l.lex que tutoꝛes.in gl.qꝛ ſunt capaces.nam ad nõ capaces adaptatur.l.pꝛouiſo.In tex.ibi:nec quicquã.dicit ꝙ debet liberis cõſeruari,modo hic annectit qđ non debet alienare. ⁊ tendit ad idem.In tex.ibi,habeant.dixit qđ pꝛohibentur alienare : tamen quandiu viuunt,non pꝛohibentur poſſidere.In tex.ibi,fruẽdi. vtrũ iſte vſus ſit cauſalis,vel foꝛmalis.gl.diſputat.ſed veritas eſt qđ erat cauſalis per hanc.l.qꝛ poterat alienare in vnũ ex filijs.ſed hodie eſt foꝛmalis:vt in auth.de equan.do. In tex.ibi,redintegrabitur:ſi qđ alienatum eſt non extat.alias vendicatur. ſimile in authent. contra
1 rogatus.ȷ.ad treb.¶†Circa hãc partẽ querit gl.vtrũ per hãc.l.mulier ipſo facto cum nubit perdat pꝛopꝛietatẽ.⁊ ſentit ꝙ nõ.ſꝫ hodie eſt expeditũ ꝙ perdit:vt in auth.hic poſita. Et ideo de iſta queſtione non eſt multum curandum ſecundum Cy.Sequitur ergo ꝙ ſolũ foꝛmalem retinet vſumfructum.⁊ quãdo vſuſfructus eſt diſtinctus a pꝛopꝛietate,tunc dicitur foꝛmalis:qꝛ habet foꝛmam de per ſe:ſed quando eſt vnitus cum pꝛopꝛietate,tunc dicitur cauſalis : qꝛ cauſatur ab ipſa pꝛopꝛietate. Bald.

¶Authentica.

IN donatione. Propter nupt. Ipſo facto ꝙ mulier ſecundo nubit,liberis extantibus, perdit pꝛopꝛietatem donationis pꝛopter nuptias.h.d.iſta aut.¶In tex.ibi,dederit.pena interdum appoſita per verba tempoꝛis pꝛeteriti perfecti.tunc intelligitur ipſo iure.Interdum per verba tempoꝛis futuri.tunc intelligitur per ſententiam:vt no.§.in.l.pꝛoxi.niſi adijciatur dictio mox, vel ſimilis dictio,vel niſi adijciatur verbũ ipſo iure,vel ipſo facto: vt no.in aut.de ince.nup.in prin.§.de iur.om.iud.l.in criminali.⁊ de capi.dimi.l.amiſſione.cum ſimi.¶In his tamẽ que requirunt executionem hominis nunquã poteſt fieri executio.niſi pꝛecedat actus declaratiuus:vt no.in.c.j.de homi.lib.vj.

¶Authentica.

VErum hoc. Electio que erat cõceſſa matri per.l.femine.auferatur ei ꝑ hanc aut.⁊ ſic aggrauatur pena illius.l.⁊ ampliatur pꝛouiſio filioꝛũ.¶In tex.ibi,diſtribuitur. ipſo iure per legem.non hominis inſtrumento.

§. Illud etiam addimus. ¶Si vnus ex filijs pꝛimi matrimonij moꝛitur,mater extãtibus fratribus,que ad ſcđas nuptias cõuolauit,in ſola virili parte vſuſfructus ſuccedit cũ effectu,fratres vero ſuccedũt in pꝛopꝛietate in totũ,⁊ in vſufructu viriliũ partiũ, ſed qñ omnes filij moꝛiunt,ius pꝛopꝛietatis matri reconciliat.h.d. ¶In text.ibi,illud.ſupꝛa tractauit de his que capiuntur ex perſona mariti.hic de his que capiunt ex perſona filioꝛũ.¶In text.ibi, pꝛo ſibi debita poꝛtione.l.pꝛo virili:vt in aut.defuncto.ȷ.ad tertul. ¶In tex.ibi,poſſeſſione.non autem effectuali.⁊ libero dñio.¶In tex.ibi,facultatibus.mater ergo que tranſiuit ad ſecunda vota,non poteſt teſtari de eo qđ q̃ſiuit ex pꝛimo matrimonio ex ꝑſona filioꝝ. ¶In tex.ibi,ſi nullam.reſpicit tam pꝛincipium legis quam.§.illud etiam:qꝛ ceſſantibus liberis pena huius legis ceſſat.⁊ ꝑ conſequẽs matris pena vt in aut.de nup.§.quoniã infirmas:qꝛ cauſa pene redit ad non cauſam,vel qꝛ cauſa pene eſt ſucceſſiua, ⁊ eſt in fieri:⁊ eſt ſubſiſtẽtia filioꝛum.vnde ea ceſſante,ceſſat effectus.facit.ff. de excu. tut.l.amiciſſimos.§.lucius.⁊ eo.tit.l.ij.

¶Authentica.

EX teſtamento. Legitur ſuper.§.illđ. nã ibi dicebat qđ etiã ſi mater niteretur ex teſtamento filij,patiebat penas, qđ hic coꝛrigitur.⁊ ſic diſtinguitur per hanc aut.cauſa teſtati, ⁊ cauſa inteſtati.¶Scdõ declarat qđ ſi mater nitit ab inteſtato,nõ ſuccedit:niſi in vſufructu foꝛmali.⁊.h.d.in bonis quondam mariti. ¶In text.ibi,quilibet:quia capit:vt quilibet,non vt mater.¶In text.ibi,alij, dicit gloſſ.parua quem ſolum habebat,ſed falſum dicit:qꝛ in ſucceſſione vnius filij tantum,nulla patitur penã:quia non extat aliquis de liberis:vt in tex.Codi.⁊ ideo debet intelligi tex.qđ ſupererant fratres iſtius moꝛtui:ſm omnes doct.¶In text.ibi, ex paterna.In hoc qđ dicit de paterna ſubſtantia:⁊ in hoc qđ ſequit de añ nuptiali donatione limitat id qđ erat dictũ in tex.Codi.ergo in reliquis bonis filij mater ſuccedit libere.⁊ ſic per hanc aut.inducitur duplex diſtinctio, que non erat introducta per.l.cõdicis,vna de cauſa teſtati ⁊ inteſtati.altera de bonis quondam mari et ceteris bonis.

1 ☞ Pactum inter virum ⁊ vxoꝛem multis modis foꝛmatur.
2 Paciſci de lucrando,vel de non reſtituenda,in caſu liberoꝛum, an differant.
3 Alienatio infirmata,pꝛopter nouum ius authoꝛi ſuperueniens cõfirmatur.
4 Progeniei appellatione que perſone compꝛehendantur.

¶Authentica,

SEd ⁊ ſi quis. Premitte ad euidẽtiã, ꝙ interdum inter vi.⁊ vxo.nullũ
foꝛmatur pactum de lucrando dotẽ,vel dona.tũc non ſu-
mus in hac aut.¶Interdum foꝛmatur pactũ de lucrã-
do in altero caſu tantũ.puta in caſu liberoꝝ extãtiũ,vel nõ extãtiũ.
1 tũc etiã ſumus extra iſtam aut.ſecundũ verũ intellectum.¶†In-
terdũ foꝛmat pactũ in vtrũqꝫ caſum puta qꝛ in caſu exiſtentiũ libe-
roꝛũ pactũ aufert totũ.in caſu nõ extãtium pactum aufert partem.
ſimili.ff.de pac.dota.l.bebius.tũc ſum⁹ in caſu huius authẽ.¶Idẽ
⁊ ſi ſimpliciter pactũ fuit appoſitũ,vel equaliter in vtrũqꝫ caſum:qꝛ
pactũ ſimplex vtrũqꝫ caſum cõplectit.ſed gl.hic poſita dicit contra-
riũ.vnde vera lec.ponit in gl.in ver.alij exigũt.quã ſolã lec,cõplectit
gl.alijs expletis.in authẽ.de nup.§.quoniã infirmas.in gl.que inci-
pit nou⁹ caſus.⁊ in aut.de nõ eli.ſecũ.nup.§.gregoꝛia.in gl.magna
2 ¶†Itẽ no.ad euidẽtiã ꝙ aliud eſt paciſci de lucrãdo aliud de nõ
reſtituẽdo in caſu liberoꝛũ.ſm illos qui tenẽt.ꝙ.l.inter ſocerũ.§.cũ
inter.de pac.do.ꝓcedat nõ vi pacti de lucrãdo:ſed vi ſucceſſiõis.ad
de ꝙ no.ȷ.de bo.q̃ lib.l.q̃ ſcitis.¶Caſus ver⁹ eſt iſte.Berta nupſit
titio.⁊ dedit ei quãdã poſſeſſionẽ valoꝛis(ſicut ſentit gl.i aut.de nõ
eli.in.§.j.in gl.magna)trecẽta in dotẽ.⁊ ẽ recepit trecẽta in dona ꝑꝑ
nup.⁊ fuit pactũ appoſitũ hincide ꝙ ſup ſtes cũ liberis lucraret,to-
tũ:ſi abſqꝫ liberis,tertiã partẽ,deinde tractu tẽpoꝛis ſobole ſecũda
tres ꝓcreauit filios:tãdẽ deceſſit maritus,deinde iſta lucrum ſuum
alienauit,deinde poſt annũ luct⁹ ſecũdo nupſit.deinde deceſſit vn⁹
ex filijs:q̃rit qualiter vadat ſucceſſio,⁊ qualiter ꝯfirmet,vel infirmet
alienatio.Reſpõdet.ꝙ iſta mulier que erat ꝓpꝛietate priuata ꝑ ſe-
cũdas nuptias,⁊ ꝑ hoc etiam alienatio facta irrita,reaſſumi pꝛo ra-
ta ꝑ vnius filij obitũ,quãtũ confert ſibi pactũ collatũ in caſu nõ exi-
ſtentiũ filioꝛũ.⁊ quaten⁹ ꝓ rata reaſſumit,eaten⁹ alienatio ꝯfirmat.
h.d.¶No.in iſta authẽ.mirabile.ꝙ ex duob⁹ capitulis contrarijs
3 iſta mater nititur cũ.l.titie ſi nõ nupſerit.de cõdi.⁊ demõ.¶†Itẽ
no.quod alienatio infirmata poſtea cõfirmat ꝓpter nouum ius ſu-
perueniens authoꝛi.qđ eſt mirabile.Et adde qđ no.in.l.ſi qs aliena.
ff.de act.emp.⁊.l.pꝛoinde.ff.ſi cer.pe.Itẽ no.ꝙ infirmata materia au-
thoꝛi.infirmatur ius ſucceſſoꝛis.concoꝛ.ff de pigno.l.lex vectigali.
4 ¶†In text.ibi,pꝛogenie.id eſt pꝛole.Et not.quod hoc verbũ fre-

quenter ponitur in ſtatutis, vnde filius meꝰ eſt de progenie mea, ſ3 non frater meus. ſ3 bene ſumus frater meus ⁊ ego, de ꝓgenie pr̃is noſtri. ⁊ probatur bene in hac auth. In tex. ibi, acquiritur. ſ. pro rata ſm̃ Jac. de bel. Unde in exemplo premiſſo erat iſta rata tertia tertie. In gl. ibi, quoniam infirmas. imo eſt ſolum ex iſto. §. quoniã infirmas. In ea. gl. ibi, improbant. doct. non tenet iſtam lec. qꝛ vbi eſt vnicum pactum, illud expirat omnino per caſum cõtrarium pacto: vt. l. inter. ff. de pac. do. In eadem gl. ibi, aliǰ exigũt. hec vera. In ea. gl. ibi, nubendo. ⁊ ideo equum eſt ꝙ aliquid reciperet per mortem filiǰ. ⁊ ſuper iſta equitate fundatur auth. iſta. licet ſi contra iuris rigorem. In eadem gl. ibi, ſi ita quis. vbi ſtipulatio commiſſa ex vno capite non poteſt poſtea committi ex alio. In eadem gl. ibi, vel aliter. ⁊ bene. In eadem gl. ibi, tertiǰ. Iſta eſt materia quaſi eadem cũ prima. ⁊ vtraq3 falſa ſm̃ doc. In eadẽ gl. ibi, cui opp. iſta oppoſitio eſt cõmunis tã prime lec. quã huic tertie. In eadem gl. ibi, totam lucratur. hoc non placet: qꝛ non poteſt reſtitui plus per obitum, quã fuerit perditum per tranſitum ſm̃ Cy. In eadẽ gl. ibi, in vtrũq3 caſum. ſ. pariter ⁊ facit. ĩ. de bo. que lib. l. quod ſcitis. Contrariũ ſentit gl. in auth. de non eli. ſecũ. nub. §. j. ſ. ꝙ pactũ indefinitũ de lucrãdo, non intelligatur in caſu exiſtentium liberorum. ſ3 hec verioꝛ. ⁊ notabilioꝛ ſm̃ Cy. ⁊ hoc in donatione ⁊ etiã in dote. Nõ ob. ꝙ not. in. l. j. §. j. de dote preleg. qꝛ ibi pactum erat conceptum de lucrando in perſona poſt morientis. non in perſona ſuperuiuentis. In eadẽ gl. ibi, ſi vnus decedat: vt pro rata virilis pactũ reuiuiſcat huius. l. poteſtate. In eadẽ gl. ibi, cũ adhuc. ergo adhuc illa cõditio ſine liberis, eſt falſa. ⁊ tñ videtur adimere: vt ex adiectione vera. Jac. de rauẽ. dicit ꝙ hec auth. nõ nititur ratione illatiua. ſed motiua. In glo. ergo matri. ibi, ſolam legitimam, qua debet eſſe contenta. In ea gl. ibi, in fi. prima ꝙ ſit verioꝛ credo: qꝛ diuerſo iure lucratur ex pacto, ⁊ diuerſo ex ſucceſſione.

1 ☞ Ut, ⁊ prout, dictiones quomodo ſumantur.

¶ Lex quarta.

Cum aliǰs. Lucra occaſione matrimoniǰ cõtingẽtia. mortua lucrãte, liberis illius matrimoniǰ deferuntur, excluſis aliǰs liberis ex alio matrimonio procreatis. h. d. Et diuiditur in quatuoꝛ partes. prima loquitur de lucris primi matrimoniǰ ex quo extãt lucra, ⁊ liberi, ⁊ trãſitur ad ſm̃. Scõa pars loquitur de liberis ſecũdi matrimoniǰ. ex quo liberi ⁊ lucra, ⁊ tranſitur ad tertiũ. Tertia pars loquitur cũ ex ſecundo vel tertio matrimonio extant lucra, ſed nõ liberi. Quarta ⁊ vltima ponit concluſionem per modũ cuiuſdã lucri. ſcõa ibi, itaq3. tertia ibi, ſi poſterioꝛ. quarta ibi, nos enĩ. ¶ Caſus. Berta ex primo matrimonio percepit lucra ⁊ liberos, poſtea nupſit ſcõo. liberi primi matrimoniǰ debẽt illa lucra percipere. hoc primo. Sed pone ꝙ dicta Berta ex ſcõo matrimonio ſuſcepit liberos ⁊ lucra tũc liberi primi ſuccedũt in primis lucris ſecũdi in ſecũdis: ⁊ ſic eis mater non facit iniuriam vlterius tranſeundo. ¶ S3 pone ꝙ dicta berta tranſiuit ad tertiũ. ⁊ inde ſucepit lucra, ſed nõ liberos. dicitur ꝙ in iſto tertio lucro pariter ꝯueniunt liberi primi matrimoniǰ ⁊ ſecũdi. h. d. In tex. ibi, migrauerit. qȯ allegabant. quaſi filǰs primi matri-

1 moniǰ non ſecundi facta ſit iniuria. Ja. bu. † In gl. quaſi dicat. not. ꝙ dictio vt, ⁊ prout, denotat veritatem. ⁊ ſemper refertur veritati. ⁊ ideo illi qui dicunt prout ſic vel aliter apparet in tali inſtrumẽto: non poſſunt mẽtiri: quia loquuntur per relationem ad verum. Nota: quia eſt quotidianum.

¶ Lex quinta.

Generaliter. Pater ⁊ mater parificantur in reſeruatione lucroꝝ: ⁊ lucra reſeruationi ſubiecta in aliũ alienari non poſſunt. h. d. vſq3 ad. §. in his. No. ꝙ reſeruatio ligat manus ſeu authoritatem poſſeſſoris. ſic. ſ. e. l. femine. In text. ibi, maritum: qꝛ maritus ⁊ vxoꝛ ad paria iudicantur. l. fi. de indi. vidu. ⁊ ideo pone ſecundarum nuptiarum ſunt communes.

1 ☞ Aditio, an ſit hodie neceſſaria.
2 Liberi, an pñt eligere vtrũ velint lucra tanquã a parte, vel a matre.

§. In his autem. Fictio introducta fauoꝛe alicuiꝰ, nõ debet in ſuũ odium retoꝛqueri, vel ſic. Lucra adipiſcuntur filǰ adeundo hereditatem lucratiuã3:

1 ſ3 repudient hereditatẽ donantis. h. d. † Hodie nulla aditio eſt neceſſaria: quia iſtud eſt lucrum ſingulare. quod non deſiderat aditionem hereditatis: vt in auth. hic poſita. quod eſt no. pro ſtatuto ciuitatis Floꝛentie. quod dicit ſolos filios ſecũdi matrimoniǰ ſuccedere in dote: qꝛ iſta eſt ſucceſſio ſingularis: ⁊ iȯ tranſmittitur illa ſucceſ-

2 ſio ſine aditione hereditatis. qȯ eſt no. † No. ꝙ eſt in poteſtate liberorum eligere vtrum velint lucra tanquã a patre, ſiue a matre. ſ3 hodie non eſt hoc neceſſe eligere qꝛ a neutro habent, ſed ex prouiſiõe legali: vt in auth. he res. hic poſita. In tex. ibi, inductum. ampliando. ¶ In tex. ibi, inuentum. reſtringendo.

¶ Authentica.

Heres. In text. ibi, viriuſq3. quãdo iſta dictio procedit a negatiua, equipollet contrario.

1 ☞ Habens bona, poteſt ea proǰcere in mare, vel prodigalitate diſſipare, non obſtantibus filǰs.

§. Illud etiam. Non tranſiens ad alia vota: ⁊ ſic non iniuriãs filǰs per tranſitũ, h3 liberã3 diſpoſitionẽ lucroꝝ. tamen ſi de bonis nil diſponit, liberis illius matrimoniǰ per. l. deferuntur. h. d. No. ꝙ conceditur liberis quedam ſeparatio iſtorum lucrorum: vnde habent ius accipiendi. ⁊ excludũt

1 exteros coheredes. ⁊ facit. ĩ. l. proxima in fin. ⁊. ſ. eo. l. proxima. † In tex. ibi, non cõſumpſerit. facit iſta litera. ꝙ ille qui h3 bona, poſſit ea proǰcere in mare, vel prodigalitate diſſipare. non obſtantibus filǰs. facit. ſ. de don. ante nup. l. j. ⁊. ff. ſi a pa. quis manu. fuerit. non vſq3 adeo Hoſt. tenet contrariũ. in. c. Raynutius. extra de teſta. do. Dy. ponit peſſimã cautelã. quomodo pater poſſit fraudere filium legitima. ⁊ ponit in. l. hereditarium. ff. de bo. autho. iud. poſſ.

¶ Authentica.

Uxore mortua. Ubi iniſſet pactũ de lucrando, tñ debet reſeruari liberis. ſed Jac. de bel. dicit qȯ vt heredibus matris, qȯ eſſet falſum. ſed hoc eſſet iure pacti de lucrando: vt in auth. heres. ſed iſtud non intelligitur eſſe pactum de lucrãdo, ſ3 de retinẽdo ꝓ filǰs heredibus matris. ⁊ ipſe diceret pro veritate. ⁊ iȯ liberis nõ adeũtibus hereditatem matris, reuerteretur dos in coniunctos matris. Itẽ ⁊ poſſet mr̃ de ea teſtari. ſi eſſet ſui iuris. ⁊ hoc tenet Bar. in. l. ſi cũ dotem. ff. ſol. ma. Iſta queſtio egeret declaratione imperatoris. Iſta tñ vltima opi. eſt magis communis. ⁊ fauoꝛabilioꝛ ipſi mulieri. cui eſt fauendũ in dote: vt. l. j. ff. ſo. ma. ⁊. ĩ. de pac. cõuen. l. ǰ. ⁊ de hoc quando non ſimpliciter facta eſt mentio de lucrãdo, ſ3 ſimpliciter de reſtituendo: qꝛ illa ſunt diuerſa. ar. ſ. de tranſa. l. ſi per fundum ſed ſi eſſet factum pactum de lucrando, tunc loquitur hec aut.

1 ☞ Floꝛentinoꝛum fraudi qualiter obuietur.
2 Stipulatio, tot modis cõmittitur, quot modis committitur fraus.

¶ Lex ſexta.

Hac edictali. Nullo titulo inter viuos, vel vltima volũtate, poteſt trãſiens ad ſcõa vota plus conferre coniungi, quã alicui liberoꝝ precedẽtis matrimoniǰ, etiã minus habẽti. ⁊ vbi non extãt filǰ. Idẽ iuris eſt de nepotibus. ⁊ per interpoſitã perſonã fraus huic. l. fieri nõ pȯt. h. d. iſta lex vſq3 ad. §. his illud. In tex. ibi, nec dotis. hoc intelligit Ja. quando dos datur cum pacto de lucrãdo. nec vult iſta litera quod non teneat dotis conſtitutio, licet inofficioſa. ſ3 ꝙ nõ tenet pactũ de lucrãdo, quatenus excedit fines huius. l. ſm̃ eum. ⁊ idem vult gl. que incipit: ſed pone. ⁊ ipſa eſt veritas. qȯ probo: qꝛ filǰ non poſſunt reuocare, viua matre: ergo cõſtante matrimonio tenet dos. nam iſtud ius reuocãdi cõſideratur morte. ſecundum doc. foꝛte tunc conſideratur quantitas bonoꝝ. ⁊ nõ a principio. argu. ff. ad. l. fal. l. in quantitate. Quid ergo ſi lucrum dotis non procedit ex pacto: ſ3 ex lege. ſicut eſt Floꝛẽtie. vbi eſt ſtatutũ ꝙ vir debeat lucrari integram dotem matrimonio illo ſoluto ſine liberis. dicunt quidã ꝙ ceſſat hec lex. primo: qꝛ iſta alienatio eſt neceſſaria. Secũdo qꝛ eſt alienatio legalis, in qua nõ habet locũ prohibitio: vt. l. alienationis. ff. de ver. ſigni. ⁊ arg. in. l. ǰ. ⁊. iǰ. ff. de reb. eo. do. Ja. bu. dt contrarium: qꝛ dicit ipſe quod mulier volendo antecedẽs. i. dando dotẽ, videtur velle ⁊ cõſequẽs. ideſt lucrũ viri, ⁊ per conſequẽs vir eſt per hanc. l. prohibitus. ad qȯ facit. ĩ. de fideicommiſſ. l. quamuis. ⁊. ĩ. de predi. mi. l. j. Aliǰ aſſignant iſtam rationem. ⁊ dicunt qȯ hic nõ tenet ipſum principale. ideſt conſtitutio dotis, ergo non acceſſoꝛiũ3. i. pactum de lucrando: vt. ſ. de inceſt. nup. l. qui contra legẽ. nã vbi nõ eſt dos, ibi non pȯt deferri lucrum dotis: vt. ff. quod fa. tu. l. penul. iulianus. ſed hec rõ eſt falſa: qꝛ iſta eſt vera dos interim. do. Fran. d. Richa. de arrizio diſputauit iſtã. q. ⁊ tenuit iſta partem. ꝙ hec. l. habeat locum in lucro: qꝛ prohibitus alienare debet facere ⁊ curare ne per. l. alienetur. ergo debuit illa nõ cõſtituere hanc dotẽ vltra modum: vt. l. ſi ita quis. §. ea lege. ff. de verb. oblig. vbi de hoc. Itẽ illud lucrum non eſt immediatũ per. l. ſed mediãte facto hominis procedit. ⁊ ideo illa non reputatur alienatio mera legalis: vt not. Guil. ff. de pac. l. item qꝛ. ⁊ facit qȯ no. in. l. nec ex pretoꝛio. ff. de reg. iur. que verba diligenter no. Et faciunt predicta ad ſtatutũ ciuitatis peruſǰ. quo cauetur qȯ vir lucretur tertiã partẽ dotis. pone enim quod berta ex primo mr̃imonio hẽbat quatuoꝛ filios: poſtea nupſit tertio. ⁊

ei omnia

ei omnia bona in dotē dedit,ꝛ deceſſit nõ extantibꝰ filijs.certe iſte titius eſt exequēdus liberis ꝑimi matrimonij:qꝛ ille non lucrabitur tertiam partem,ſed quartã:qꝛ iſta eſt mulieris portio cũ ſint quinqʒ capita ſuccedentiũ,qḋ tene menti.Et intellige capita quinqʒ ſucce-dentiũ,cõputato marito,qḋ eſt no.¶ In tex.ibi,ꝓuenerit vel ex di-ſpoſitione matris,vel ex ſucceſſiõe inteſtati,vñ licet mater nihil re-linquat filio.ſ.per ſucceſſionē ab inteſtato,ſi tñ filiꝰ reperiat tm̄ hr̄e ꝙtum vir,ſatiſfactũ eſt huic.l.Et iſta.qḋ fuit de facto in ciuitate pe ruſij.ꝛ ita fuit determinata:qꝛ non eſt neceſſe ꝙ filius habeat ex ꝓ uidētia matris.ſufficit enim ꝙ ex prouidētia legis:qꝛ ita fuit dictũ: ꝛ bene.¶ In tex.ibi,conferre.cũ pacto de lucrãdo.Jac.¶ In text. ibi,vltima volũtate tacita vel expreſſa.¶ In tex.ibi,minor portio, vide.l.ſi ita relictum .in princi.de leg.ij.¶ In tex.ibi.ita tamē filius minus habēs non haberet minus legitima cũ legitima non debetur querela.h.d.¶ In tex.ibi.datum ar.ꝙ illud.qḋ excludit querelã,ex cludit ſupplemētũ legitime.¶ In tex.ibi,deferre matre mortua.ſe cundũ Odof.ꝛ alios.Interim iſti filij ſunt alēdi etiã ex iſtis bonis tanqꝫ affectis.alias eſſet in poteſtate matris eos fame necare,dãdo

1 omnia,ſcḋo viro qḋ eſt impium.¶ † In tex.ibi,circũſcriptione.No. contra fraudē florētinorum:qꝛ ſcḋs vir non confitet dotē a mulie-re.ſed ab eius fratre.vel amico:vt excludat hãc.l.que non hʒ locum niſi in bonis mulieris.ꝛ illa eſt fraus ex parte dantis, põt adhiberi fraus ex parte recipiētis:qꝛ nõ dat viro:ſed eiꝰ fratri vel amico:qꝛ non intelligit de bonis donantis extraneo.l. iij.§.tacita.ff.d iur.fiſ. ꝛ.s.qḋ me.cau.l.ſi per impreſſionē.ꝛ iſta fraus eſt de perſona ad ꝑ-ſonas.¶ Item poteſt eſſe fraus de ɔctu ad contractum:vt quia mu lier fingit vēdere,cũ donet:vt hic in gloſſ.parua.ꝛ facit.ff.de proba. l.qui teſtamentum.¶ Unde debes ſcire quod hec.l.non habet locũ niſi in alienationibus gratuitis.ꝛ ideo non habet locum in vēditio nibus.facit.de lib.leg.l.aureliꝰ.§.fi.¶ Sed quomodo probabit iſta fraus:dico quod ſi nõ apparet pretiũ numeratũ:ſed confeſſatũ,pre ſumo fraudē:qꝛ confeſſio inter ꝓximos eſt prohibita.ꝛ videt fieri in fraudem:vt no.in.d.l.qui teſtamentum.¶ Etiam ſi ſtatutum di-ceret quod cõtra inſtrumentum guarentigiatum nil poſſit opponi: quia preceptum guarentigie nõ tenet:cum nõ teneat factum princi pale.ꝛ ita vidi conſuli in ciuitate Florētie per domi.Nico.de Lap.

2 ¶ † Ultimo ſcias quod tot modis committitur ſimulatio,quot mo dis committitur fraus:vt no.Barto.de aqua plu.arcen.l.emptor. ꝛ.l.iiij.§.ſi ab ignoto.de manumiſ.ꝛ.ff.de herediḋ. inſtitu.l.quidam cum filium.

1 Reditus annui cenſetur eſſe quedam poſſeſſio,ꝛ quoddam im-mobile.

2 Uſuſfructuarius,non facit fructus ſuos ante cautionem.

3 In pari cauſa difficultatis melior eſt conditio eius qui habet ius de preſenti,quam eius qui ſperat de futuro.

§. His illud.

¶ Si lucra conſiſtunt in rebus ſubſtantia libus,nõ eſt opus cautiõe:ſed in rebꝰ mo bilibꝰ cautio idonea eſt preſtãda a parte mulieris de ipſis rebꝰ,vel earum eſtimatiõe reſeruanda:aut ſi nõ poteſt cauere.poſſeſſio cõce ditur liberis cauentibus de preſtando vſumfru.ſeu cõmoditatem que interim ex illis percipitur rebus neutro cauente,potior eſt ma-tris cõditio.h.d.vſque ad.§.oĩbus.¶ In tex.ibi,mãcipiorũ aſcripto

1 rum glebe.¶ † In tex.ibi,ciuiliuʒ.no.ꝙ annui reditus cēſentur eſſe quedam poſſeſſio,ꝛ quoddam immobile.ſic.s.de ſa.ſan.eccl.l.iube-mus.¶ Unde dicitur poſſidere immobilia ille q habet pecuniã in monte Florentie,vel Piſis.in text.ibi,mobilium.s.dixi de immo-bilibus,dic de mobilibus.in text.ibi,vtraque pars:no.eſtimatores rei vel litis debere eligi a partibꝰ,niſi eſſent deputati per cõmune: vt eſt in ciuitate peruſij.¶ In tex.ibi,iudicaturos,id eſt eſtimatu-ros in tex.ibi,ſacramento iurat eſtimator:iurat approbator.s.de aduo.diuer.iudiciorum.l.nemini.§.iuriſperitos.¶ Jurat commiſſa rius,cuius cõſcientia eſt electa:vt.ff.de do.ple.l.theopõpus.¶ Ju-rat medicus:ſuper cicatrice.¶ Item iurat obſtetrix.ꝛ iſti iurãt de credulitate:vt no.doc.in.l.j.§.j.ff.de ven.inſpi.licet gl.dicat contra-rium.¶ Jurat architector:vt in aut.de non ali.§.j.¶ Jurat teſtis:

2 vt.s.de teſt.l.iuriſiurandi.¶ † In glo.que incipit:quam non preſta ret.in fi.hec gloſ.dicit ꝙ vſuſfructuarius non facit fructus ſuos an-te cautionē,quod eſt verũ,ſi eſt in mora cauēdi:vel nõ recipit rem per traditionē domini,ſed poſſidet vt predo.ſʒ ſi hēat traditionē, vel quaſi traditionē a domino:tũc facit fructus ſuos:vt.s.de vſu.fr. l.vſufructu cõſtituto.ꝛ ibi per Cyn.ꝛ ideo vxores quas mariti relin quunt vſufructuarias alicuius rei,ſi patiente herede vel filio poſſi-dent bonafide,lucrantur fructus:quia non tenentur cauere,niſi pe-tatur ab eis.ꝛ facit.ff.de vſu.l.ſi homo.dices tu.quomodo exēplifi-cas de filio,cum nõ videantur relicta matri niſi alimēta:vt not.j.ti. propi.l.j.Reſpõdeo.illud eſt verũ:quando generaliter pater loqui tur.ſed quando pater relinquit vſumfructum certe rei:tunc eſt domi nus vſuſfructus:ꝛ non habet locum illa interpretatio vulgi,de qua ibi loquitur.ꝛ facit.ff.de dona.l.in edibus.¶ In tex.ibi,licitum ta men ſuo ordine.¶ In tex.ibi,vēdere.ſic de vſufruct.leg.l.fundi.tre-

3 batiani.¶ † In text.ſinautem.no.quod in pari cauſa difficultatis melior eſt conditio eius qui habet ius de preſenti,quã eius qui ſpe rat de futuro.facit.ff.de colla.bono.l.j.§.iubet.in tex.ibi,manebunt ſine vlla cautione.

§. Omnibus.

¶ Pro reſeruatione lucrorũ ſunt obli-gata tacite oĩa bona preſentia et futura hoc dicit.¶ In text.ibi,habitura.no.in tacita hypotheca venire fu tura.ſed nunquid veniunt iura,ſeu nomina:dic quod ſic ſecundum Cyn.hic de hoc no.s.de here.act.l.heredem mariti.facit.s.quando fiſc.vel priua.l.non prius.in text.ibi,habeantur.No.etiam in poſtea queſitis ſecundum creditorem eſſe poſtponendũ attēto ordine cõ-uentionis tacite,vel expreſſe,ꝛ non attento ordine acquiſitionis re-rum.Cy.Sed hoc eſt ideo:qꝛ hic loquitur in rebus ꝓhibitis hypo thecari,ꝛ alienari.Unde potior eſt conditio filiorum,quã conditio prohibiti:vt.l.fi.s.de reb.alie.non alie.in tex.ſi vero liberorum.iſte ver.dicit idem quod.l.generbliter.§.illud.in tex.ibi,parentum alte-rius eorum:hodie etiam ſi neutrius.

¶ Lex ſeptima.

In quibus.

¶ Nepotes ex ordine ſucceſſiuo: qui naſcuntur ex eis ,in reſerua-tionem lucrorum ſuccedunt loco precedentium eos.h.d. vel ſic.Jus quod habēt filij in lucris,ex diſpoſitiõe legali deuoluitur in eorum liberos,eligendi poteſtate parentibus reſerua ta.hoc dicit.cum princ.legis ſeq.¶ No.quod ius tranſmiſſiõis in-cludit ius accreſcēdi:qꝛ per hoc hic nõ eſt trãſmiſſio:ſʒ ſubrogatio: ꝛ hec eſt veritas.in tex.ibi,precepti.occaſione tranſitus ad alia vo-ta.in text.ibi,debebatur,ſcilicet ſpe.in text.ibi,mortui qui preten-dunt ius accreſcendi.in tex.ibi,eius,ſcilicet poſt obeũtis.¶ In tex. ibi:ſuperſtitibns.hoc preſente.¶ In text.ibi:non adempta,ſcilicet lucrantibus licentia.hoc eſt dicere,ſicut habent electionem ſuper-ſtitibus filijs.ita ꝛ aliquo obeunte:ita ꝛ alijs in locum ſubrogatis. Et no.quod ſubrogatio non impedit ius eligendi.

¶ Lex octaua.

Si quis.

¶ In text.ibi,eius,ſcilicet morientis. ¶ In tex.ibi,vel ſi nullus.hoc addit.ad l.precedētē.¶ In text.ibi,pronepotes,id eſt poſt obeũ-tes.¶ In text.ibi,competijt.id eſt competet.¶ Et ſic not.quod nepotes et vlteriores ſuccedunt in ſtirpes in iſta ſingula ri ſucceſſione.Et hoc etiam addit.l.precedenti.quia ibi dicebat de ſucceſſione:ſed non de modo ſuccedēdi.¶ In text.ibi,illud hic no. quod ſubrogati non ſunt melioris conditionis quam principales, in quorum locum ſubrogantur:nec plus iuris habent.ꝛ ideo non poteſt minus lucrari in caſu ſubrogrationis,quã in caſu principali, ꝛ alienatio que permittitur in vno caſu,ꝑmittitur in reliquo.ꝛ ideo non ſuperfluit iſte ver.propter.l.generaliter.in fin.et.l.hac edictali. in fin.s.eodem.

1 Heredem inſtituens,aditione hereditatis ſecuta,dicitur alie-nare.ꝛ nume.2.ꝛ.3.

§. Certum.

¶ Dictum eſt ſupra quod non tranſiēs ad ſecunda vota poteſt alienare.hic queritur vtrum dicatur alienare non ſolum qui titulo ſingulari tranſfert:ſed etiam qui per viam inſtitutionis hereditatis. Et reſpondet quod ſic:quia ſingularis titulus non dicitur alienatio ſolum:ſed etiã in-

1 ſtitutio dicitur alienatio.¶ † Et nota quod iſte qui heredem inſti tuit dicitur alienare:ꝛ hoc intelligatis aditione hereditatis ſecuta, nam ante non tranſit dominium:vt.ff.de acquiren.poſſ.l.cum here-des.¶ In fideiuſſ.non dicitur alienatio ante reſtitutionem ex tre-belliano:vt.ff.ad treb.l.reſtituta.¶ In text.ibi,alienatio.non dici-tur alienatum ante poſſeſſionem traditam,vel quaſi:vt.ff.de verbo. ſignifi.l.alienationis.facit.l.j.j.de fun.do.gloſ.ſignat duo argumēta contraria.que vide vt in eadem.¶ In glo,ſcilicet in totum.ibi, de fun.dotali.l.j.Sed ibi,nõ negatur quin ſit alienatio:ſed licet ſit alie-natio,permittitur:qꝛ per vniuerſitatem:vt ibi Jaco.ꝛ ſic per quan-dam conſequentiam,ſiue adherentiam:vt.ff.de contrahen.emp.l.in

2 modicis.¶ † In ea.gl.ibi,edicto.§.ſed heredem.non ob.non enim

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

a dicitur ibi,ꝙ heredis inſtitutio [a] non ſit alie-
natio:imo bene eſt alienatio:ſed nõ doloſa.ſe-
cundum Jac.Butri.Adde qđ aut loquimur
de alienatione quantũ ad ſignificationem vo-
cabuli alienationis:aut quantum ad interpre-
tationem iuris:ſed ſi quantum ad ſignificatio-
nem,iſtud nomen eſt generale.et aptatur tam
ad vniuerſitatem, quam ad titulum ſingula-
rem:vt.l.ſi.ſ.de reb.alie.non alie.aut quantum
ad iuris interpretationem:⁊ tũc refert: aut ſit
mentio alienationis permiſſiue : aut prohibi-
tiue:ſi ſit mentio permiſſiue:tunc comprehen-
ditur etiam heredis inſtitutio:vt in hoc.§.cer
tum:ſi autem prohibitiue:tunc refert , aut eſt,
prohibita alienatio ſimplex:aut qualificata : ſi
alienatio qualificata : tunc non habet locum
prohibitio:nec talis qualitas inuenitur : vt.l.
ex hoc edicto.§.ſed heredem.ff. de alie.iudi.ſi
alienatio ſimplex,⁊ tunc refert:aut eſt prohibi
ta odio,aut fauore,aut ratione rei:primo caſu
non intelligitur prohibita heredis inſtitutio:
vt.d.§.ſed heredem. ſecundo caſu intelligitur
prohibita heredis inſtitutio.de verborũ obli-
ga.l.ſi ita quis.§.ea lege.⁊ de legat.ij.l. peto.§.
fratre.Tertio caſu non intelligo heredis inſti
tutionem prohibitam:quia poteſt tranſire cũ
vniuerſitate , id quod non poteſt ab ipſa vni-
uerſitate ſeparari : vt.ff.de acquir.rerum do.l.
quedam.argu.ff.de hered.inſti.l.ſi quis ita he-
res inſtitutus fuerit.in ratione ſui.p̄dicta ſunt
vera quando alienatio eſt prohibita indefini-
te:ſed quando prohibita eſt alienatio certi ge-
neris,et forme:ſi quidem illa prohibitio eſt fa-
norabilis,verba ſunt late interpretanda : vt.j.
de fideicommiſ.l.voluntas.⁊ de vſucapio.pro
emptore.l.ij.Si autem non eſt fauorabilis,ver
ba ſunt interpretanda ſtricte:vt.l.fin.j.de pre-
dijs decurio.lib.x.facilius tamen extendit hoc
verbum quando profertur a lege:quam quan
do profertur ab homine.ideo quia in diſpoſi-
tione hominis magis attenditur ratio : ſed in
diſpoſitione hominis magis attenditur vo-
lũtas:vt.ff.de ſtatu libe.l.ſtatu liberi a ceteris.
§.quamuis.⁊ de condi.⁊ demonſ.l.cum tale.§.
j.⁊ quib.mod.pig.vel hypothe.ſol.l.ſicut.§.vẽ-
ditionis.et de reb.eorum.l.ſi pupillorum. §.ſi
3 pretor.¶ †Ubi autem dixi hoc verbum rela
tum ad certam ſpeciem alienationis, extendi
eſt intelligẽdum ad eam alienationem , que eſt
alienatio propria : non ad eam que eſt impro-
pria:vt.ff.de pig.l.in quorum.ſicut eſt pigno-
ris obligatio.Non ob.l.ſi.de reb.alie.non alie.
q: ibi verbum erat prolatum vniuerſaliter,vel
indefinite:non in ſpecie cuiuſdam alienatiõis.
¶ In prohibitione etiam ſtatutaria non con
ſuetudinaria nulla ſit extenſio:vt.d.l.in quorũ.
ſecundum alium intellectum.¶ Predicta ve-
ra de extenſione quoad ſpecies alienationis:
ſed quoad perſonas nunquam ſit extenſio;vt
l.cum pater.§ quindecim de leg.iij.⁊ no.in auf.
de reſti.fideicom.§.manifeſtum in glo.parua.
que verba diligenter no.¶ Et adde quod ille
qui prohibetur alienare in certam perſonam,
debet facere et curare,ne ad eam deueniat : vt
dixi.ſ.eo.l.hac edictali.⁊ vide.⁊ eſt argu.ff.de
pac.l.non impoſſibile.

a ¶ Quod here-
dis inſtitutio ſit
alienatio, conſu-
luit Pau.de caſt.
in conſil.clxj.vlti.
char.⁊ conſi.cxx-
iij.⁊ conſi.ix.⁊ idẽ
Alex.in conſil.ix.
⁊ idem Alexã.in
conſil.ix.ij.parte.
⁊ in hoc Bart.in
l.a filia.ff.ad treb.
⁊ eod.tit.C.i auf.
contra rogatus.
per Bald.ipſum
idem quod hic di
centem.et in.l.ea
lege.C.de cõd.ob
cau.Et idem te-
net Spe.in tit.de
emph.§.nunc ali
qua ver.cxij.⁊ ſe-
quen.⁊ de feud.
§.ij.P.D.

¶ Authentica.

NUnc autem. Not.qđ illud qđ
eſt ſpecialiter reſeruatum,nõ intel-
ligitur adimi,niſi ſpecialiter adima
tur:quod eſt not.

§.Talem vero. ¶ Filij ſecundi matrimonij ad
lucra admittuntur vna cũ filijs primi , ſi vtriqȝ
ſuccedunt lucranti perſone.h.d.Alij vero ali-
ter exponunt hunc tex.⁊ iſte.§.loquitur quando lucrantes nõ tranſ-
eunt ad alia vota.

1 ☞ Mater non cogitur reddere filio rationem adminiſtrationis,

§.In illo etiam. ¶ Pro lucris reſeruandis bona
lucratis ſunt tacite obligata:non
tamẽ tenetur de vſufructu reddere rationem.h.d.¶ In tex.ibi.ha-
biturus.not.expreſſum hic quod in legali ſeu tacita hypotheca ve-
niunt preterita ⁊ futura.ſic.ſ.l.hac edictali.¶ In tex.ibi,liberum.
No.ꝙ liber p filio reperitur hic in numero ſingulari:quod raro re-
1 peritur alibi.facit de verbo.ſignif.l.non eſt ſine liberis.¶ † In tex.
ibi,matris.nota ꝙ mater non cogitur reddere filio rationem admi-
niſtrationis.Non ob.ff.de ſolu.l.filie.q: hic adminiſtrabat iure ſuo:
ibi iure alieno.i.filij.Et adde quod dixi.ſ.de dolo.l.ſi ſuperſtite.et
facit.de neg.geſt.l qui aliena.§.quamquam.tene iſta verba menti,q:
ſunt communia in patre ⁊ matre.

¶ Lex nona.

QUoniam. ¶ Hec lex ⁊ ſequens emanarũt ad
ſuppletionem legis hac edictali.ſ.
eo.tit.⁊.h.d.¶ Filij ſecundi matrimonij ad beneficium
l.hac edictali.concurrunt cum filijs primi matrimonij,⁊
de lucris diuortij eſt acſi per mortem contingerẽt.h.d.¶ Quomo-
do poteſt fieri lucrum ex diuortio:niſi per legem:vt no.in.l.j.in prin.
de dote preleg.⁊.j.de repud.l.conſenſu.vnde ſi mulier culpa lata vel
dolo diuertit,vir lucraretur dotem ex diſpoſitione legis. Reſpon.
hoc concedo tamen iſta lex impedit lucrum mariti etiam ex diſpo-
ſitione legis.Et ſic eſt caſus illius gl.quam formaui.in.l.hac edicta
li.vnde hunc tex.¶ Uel melius,dic ꝙ iſte ver.ad hec.non refertur
ad.l.hac edictali.ſed ad legem femine.⁊ dicit quod lucrum proue-
niens ex culpa debet reſeruari.ſicut lucrum proueniens ex pacto,
⁊ ſic facit ad queſtionem per rationem:licet non per caſum expreſ-
ſum.⁊ poſſet eſſe ratio:quia alias poſſet facile fingi culpa : vt.ff.ſo-
luto matrimo.l.filie mee emancipate.Item quia ſicut ex cauſa quaſi
lucratiua capitur ex pacto:ita ex culpa:vnde eſt eadem ratio : vt.ff.
de exceptio doli.l.exceptio.et.l.apud Celſum.§.de auctoris.¶ In
tex.ibi,in capita.diuiſio que ſit inter filios , ſit in capita , ſed diui-
ſio que ſit inter ſubrogatos loco filiorum,ſit in ſtirpes:vt.ſ.l.proxi.
in princip.in text.

1 ☞ Sacramentum.propter probationis inopiam in cauſa ingra-
titudinis non defertur.

¶ Lex decima.

CUm apertiſſime. ¶ Filius ingratus
repellitur a prouiſiõe
legis,gratus non repellitur:nec preſumitur ingratitudo
ex aſſertione parentis,niſi filius de ingratitudine cõuin-
catur.hoc dicit.Nec eſt hodie hec.l.immutata.⁊ ſic eſt neceſſaria ex-
heredatio cũ cauſa expreſſa:quia illud quando filius vult venire per
modũ heredis:hic quando titulo ſingulari ex beneficio legis.¶ No.
in hac.l.quod non preſumitur ingratitudo.poſſet etiam intelligi, ſic
l.omnimodo.ſ.de inoffic.teſta.vt idem eſſet in iſtis lucris,quod in
ceteris bonis.¶ In text.ibi,irrationabile.Not.hic de odio rationa
bili ⁊ irrationabili.que verba docto. applicant ad alias materias.
1 ¶ In tex.ibi,⁊ indubitatis.¶ † Not.qđ in cauſa ingratitudis non
defertur ſacramentum propter inopiam probationis:quia quaſi in
fringitur dolus.Nec obſtat.ff.de manumiſ.teſt.l teſtamento centu-
rio.vbi preſumitur ingratitudo:quia ibi loquitur in lucro quod de
pendet ex ſolo teſtatore,hic in debito quod debetur ex diſpoſitione
legis.quod no.multum.

¶ Si ſecundo nupſerit mulier,cui maritus vſumfru-
ctum reliquit. Titu.x.

1 ☞ Perceptio fructuum , et eorum quantitas eſt liquido proban-
da.

¶ Lex vnica.

SI vſumfructum. Mulier perdit
vſumfructuȝ ſi-
bi a viro relictum ſecundo nubendo ſuperſtitibus li-
beris ex primo.⁊ ex tunc tenetur ad omnes reditus,
quos poſtea illicite percepit , vbi vero non eſt vſu-
fructuaria , ſed proprietaria , tranſeundo non perdit commodum
vſuſfructus.